

Ua tatou maua Fudge e faavavau

Tala tusiaina e John Carr
Ata tuasiaina e Paula Martyr

E maua mea e lagolago ai faia'oga ma galuega faatino mo le au faitau i le: spca.nz/schools

Ua tatou maua Fudge e faavavau

© 2022 Society for the Prevention of Cruelty to Animals Education, Auckland, New Zealand
Published by Wendy Pye Publishing Limited for SPCA Education

Text by John Carr

Illustrations by Paula Martyr

ISBN: 978-1-99-102065-9

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publishers.

Distributed in New Zealand by SPCA

50 Westney Road, Mangere, Auckland 2022

Replacement copies can be purchased from: spca.nz/storybooks

Printed in China through Colorcraft Ltd, Hong Kong.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

This Samoan edition was published in 2025. We thank the Ministry for Pacific Peoples, whose support made this possible.

Fudge Forever

Mataupu 1

Na o ni nai aso na toe foi mai ai Tama i le fale ae amata loa ona faia e le masaga se faalauiloa o le “get-a-foster”.

“O afea e te tago ai e vili le SPCA?” fesili lea a Keysha. “E le’i i ai lava ni tatou meaola tausisi mo le ono vaiaso.”

Sa ataata dad. “Sa ou faapea ai ua e fiafia na o a’u i le fale”, lana tala lea. “E mafai na e vaaia a’u mo se isi suiga.”

“Matou te fiafia a i taimi uma ia dad e taotooto solo i le fale”, tala lea a Broadie. “E manaia foi le i ai o se isi e faigofie na tolegi”. “E mafai na tausisi se tatou ta’ifau i lenei taimi, faamolemole?”

“Ioe”, o le faaopoopo atu lea a Keysha. “Sa mālie a Andy peitai sa lē mafai na ia pu’eina polo tenisi.”

O Andy, le guinea pig, o le meaola mulimuli na sa tausisi e le aiga. Sa nofo i le lima vaiaso a o le’i mauaina e le SPCA se fale tumau mo ia.

E fiafia uma tagata o le āiga i meaola, vagana ai Nana. Sa latou tausia le tele o meaola a le SPCA. Tausiga lona uiga latou te maua se fiafiaga mo le vaaiga o meaola a o galue mai Dad i le fale. Ia ae mafai foi na leai se latou meaola pe a sau Nana e vaai le masaga pe a alu Dad i le taulaga.

E sili na fiafia atu Nana i fanau a lana fanau nai lo meaola. Sa i ai mea sa faatama'ia ai lona tino i pusi ma e fefe i isumu ma tama'i isumu. Sa ia manatu o guinea pigs e matamumuli tele. Sa ia manatu o budgies e tele le pisapisaō. Sa ia manatu e tele le eli a lapiti ae vave fafagu foi ia e moa i le taeao po. O le mea lena sa le tausia ai e Dad ni meaola pe a sau Nana e nofo.

O meaola uma na tausia e le āiga e eseese uma o latou mana'oga. Sa fiafia tele i latou e faataunuu manaoga o nā lu'itau. Sa latou tausia ni meaola e fiafia e taa'alo ma tama'i pusi mama'i mata ma fuluūa. Sa latou tausia ni guinea pigs e lapopo'a tele ma lapiti matafefefe. Sa i ai foi le taimi sa latou tausia ai se toa pisapisaō e igoa ia Roger. Sa i ai foi se koke ma sona vae tigā ma tautala i upu lē mafaufau.

O le mea sili na faigata i le tausiga o meaola pe a faatofā pe a maua ni o latou fale tumau e o i ai. E le'i masani ai lava Keysha ma Broadie i lenā mea. Mea sili ua latou iloa ua ō nei meaola i se nofoaga tumau, sefe ma tausi lelei ai.

Sa taumafai e Broadie nisi metotia.

“E te mana’o i se fudge, Dad?” o lana fesili lea.

Sa mana’o ai Dad.

“E te iloa a ou te manao ai”, o lana tali atu lea.

“Leai se mea sili atu nai lo le fudge!”

“Aua o loo i ai se fudge suamalie lava i le SPCA e mana’omia ona tausaiaina.” Na vaai atu Dad ma le lē mautonu! Na pasi atu e Broadie lana tablet o iai le ata o le sweet puppy i lona tama.

“Vaai i ona mata”, o le tala lea a Keysha. “Ae lē o faanoanoa la.”

Na kiliki Dad.

“Ua lelei, se’i tilotilo atu i ai.” sa ia ataata lemū.

Mataupu 2

A o lei ō i le SPCA, sa faamanatu atu e Dad ia Keysha ma Brodie le tāua o le vaai ma faalogo i mea o fai mai ai ta'ifau ia latou. Na iloa e le masaga e ta'u atu e ta'ifau ia te oe o latou lagona i o latou tino ma o nisi taimi i leo. Sa tāua tele le faalogo ma le toto'a ma amana'ia mea na ta'u atu e ta'ifau ia latou.

O le pae'e ia o Fudge, i le taimi na aumai ai e Dad i le fale. Sa fefe i mea uma lava ma tagatga uma o le lalolagi. Sa size feoloolo, mai se ituaiga ta'ifau su'ifefiloi, pe tusa ma le ono masina le matua. E le'i nofo lava i totonu o se fale. E le'i avea fo'i e faasavali. E le'i vaai foi ini meataalo mo tama'i maile pe sa i ai se aiga sa alolofa ma vaai faaleleia ia.

Sa savalivali atu Fudge i le faitoto'a i luma ma Dad. Sa fai i tua ona taliga, faamimini si ona tama'i tino iviivia ma faamau lona si'usi'u i le va o ona vae i tua. Na iloa atu e Keysha ma Brodie lona fefe ma le popole i ana amio ma lona tino.

Na matauina e tamaiti. Na latou nonofo i luga o le sofa ina ia tuu se avanoa tele mo Fudge. Sa la iloaia e le o se taimi tonu lea mo i latou e feiloa'i ai ma Fudge. Sa ia popole tele e feiloa'i atu ma se isi tagata fou i lenei aso. E faato'a feiloai ma le masaga pe a sauni.

Sa seti e Dad se pusa mo Fudge i se tulimanu o le potu malolo. Sa i ai lona lava nofoaga e alu i ai - lona tulimanu saogalemu. Na iloa e tamaiti e tatau ona latou tuua na o ia i soo se taimi e alu ai iina.

Na alu sa'o lava Fudge i totonu o le pusa. Sa ia faamimini i le itiiti e mafai ai, ma nofo ai iina mo le aso atoa.

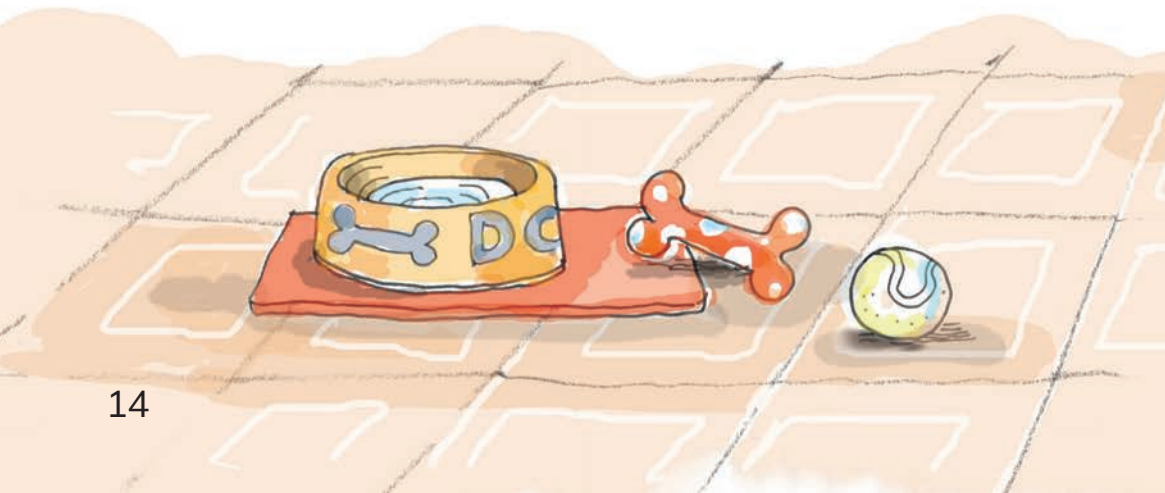

Mataupu 3

Na tau fai si to'a mai o Fudge i le aso na sosoo ai. Na ai faatopetope lana mea'ai o le taeao ma alu lana matamataga i tuāfale. Ona ia filifili lea ua sauni e feiloa'i ma le masaga.

Na muamua Brodie. Sa nofo o ia i luga o le sofa ae sau Fudge agai mai ia te ia. Sa ia sogisogi i lona vae. Sa ia oomi lona lima, o lona uiga ua fiafia tele ia ua latalata atu ia te ia. Na pōpō mālie ia e Brodie ma amata ai na tatā lona si'usi'u. Na tū o ia e siaki pe ua lava ia. Na sosō atu faalatalata ma oso i luga o le sofa. O lea mea e ta'u atu ai ia te ia ua lelei mea uma ma faaauau ma mea ua tuana'i!

Sa mana'o Brodie e valaau atu ia Dad ma Keyshia e o mai e vaai, ae sa lē mana'o e faafefe Fudge. Sa na o le nofononofo i o, fiafia ua latalata atu Fudge. E le'i umi lava ae fia moe.

Na ala i luga Fudge ina ua omai Keysha ma Dad.
Na tatā lona si'usi'u ma tilotilo atu ia Keysha. Na
popō e Keysha lona vae ma valaau le igoa o Fudge.

Na tamo'e faavave atu Fudge ia Keysha, a o le'i
taliaga i lona tua mo le miliina o lona manava.

Talu mai lena taimi, na ave e le masaga i totonu
o a lā taga i le aso atoa, ma aso uma ni tau'i mo
toleniga faapitoa a Fudge. A fai e Fudge se mea
lelei, ona ave lea i ai o se tau'i. Ina ua mae'a le
vaiaso, o le faatasi ai ma le masaga na avea ma tau'i
e sili ona mana'o ai Fudge.

O taeao uma pe a nonofo mai i luga le masaga mai lā moega, e faafeilod'i i la'ua e Fudge. O lona tino e vaivai ma maluelue ma ona taliga i luga. Sa faatautau mai fafo o lona gutu lona laulaufaiva ma tatā lona si'usi'u. Na ia fai lava lea mea pe a taunuu mai la'ua i le fale mai le a'oga.

Mataupu 4

E ui lava na manatu Fudge o le olaga e tumu i le fiafia ma taaloga, ae e le o taimi uma na mo Dad ma le masaga. A o tuputupu a'e le talitonu o Fudge, sa faapena fo'i i lona fiafia e taalo!

A o tuputupu a'e le talitonu o Fudge, sa faapena fo'i i lona fiafia e taalo! Na lamulamu e Fudge le tapu tagamea. Na lamulamu e Fudge le seevae o Dad. Na lamulamu e Fudge le nofoa o le deck. Na ia taga o le faitoto'a. Sa ia tosoina mai se ogāla'au mai le togāla'au i totonu o le fale!

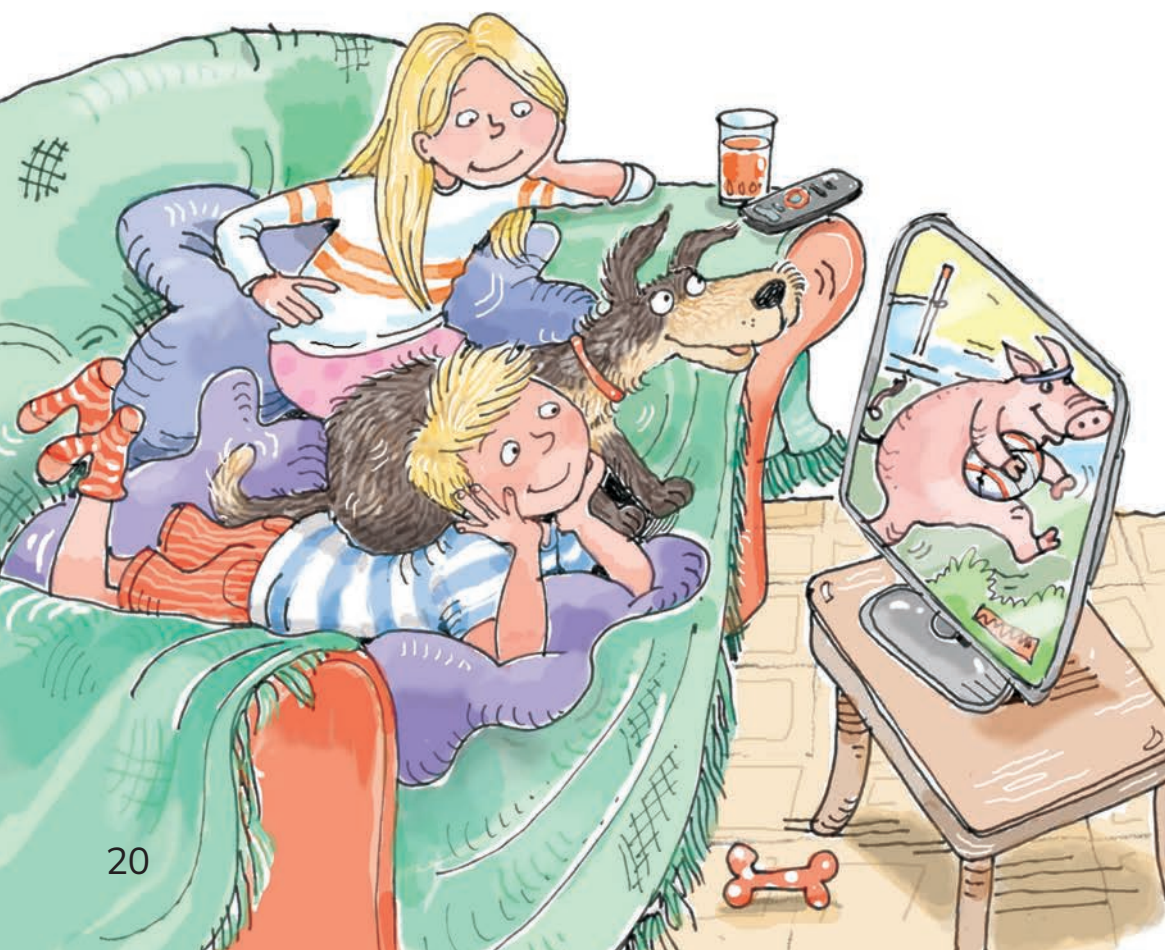

Na iloa e Keysha ma Brodie e le'i fananau mai maile e iloa le sa'o ma le sesē. Na latou iloa o le tausiga o se tama'i maile e alu ai le taimi ma toleniga! Na latou iloa o la latou galuega o le a'oa'oina lea o Fudge e tupu a'e ma le saogalemu, fiafia ma amio lelei.

Ina ua mavae le sefulu vaiaso, ua umi le ala na sau ai Fudge. Sa ia a'oa'oina le sau pe a valaau lona igoa. Sa ia a'oa'oina le nofo, ta'oto i lalo, faatali, faapa'ū ma alu ese. Sa mafai ona savali lelei o ia i le manoa e aunoa ma se taaloga o le faatau toso!

Sa fiafia Fudge e taoto i le va o le masaga pe a matamata latou ata tifaga. Sa fiafia o ia e ta'alo pu'e ma Keysha. Sa fiafia o ia e a'au ma Brodie, ti'eti'e taavale ma Dad ma savaliga i le vaomatua ma le aiga.

Na iloa e le aiga ua lava saunia Fudge mo le vaetamaina. O le a ia matuā lelei atoatoa mo le tagata sa'o poo le aiga.

Se tasi aso, na maua mai ai le telefoni a Dad mai le SPCA e faailoa mai ai ia te ia e iai le ulugalii la e manana'o e vaetamaina Fudge. Latou te manana'o e saunia se feiloa'iga ma Fudge ma Dad.

Ina ua toe aumai e Dad ia Fudge mai le latou feiloa'iga, na alu i le atoa Fudge i tamaiti.

“Na a mai?” Fesili lea a Keysha.

Na ataata Dad, “Na lelei mea uma”. E fiafia latou ia Fudge, ae ua faanoanoa ona e lē fetau lelei Fudge ma lo latou aiga. “E itiiti tele ia ma la'ititi.”

“O le mea sili tatou te mafuta ma Fudge mo sina taimi umi”, o le tala lea a Keysha ma le fiafia.

Na iloa e Dad ua avea Fudge ma se vaega tāua o le aiga.

“Sa ou manatu e tatou te ti’eti’e ia Nana mo le faai’uga o le vaiaso e fai sina tafao”, o lana tala lea.

“A o ai o le a vaaia Fudge?” fesili lea a Broadie.

“Aua le popole”, tala lea a Dad. “E sau ma tatou.”

Na iloa uma e Brodie ma Keysha o iai se mea o loo fafauina e Dad.

Mataupu 5

A o ti'eti'e atu ai i le fale o Nana, sa fai ma tutū mo Fudge e alu e inu ma fai se faamalositino.

“Tatou te lē manana’o e tele lava sona malosi pe a feiloa’i ma Nana”, tala lea a Dad.

“E tatau na matua lelei lana amio.”

E lē tatau ona latou popole. Sa matuā lelei lava le amio a Fudge a o iai i luga o le matāfaga ma sa faagaeetia Nana.

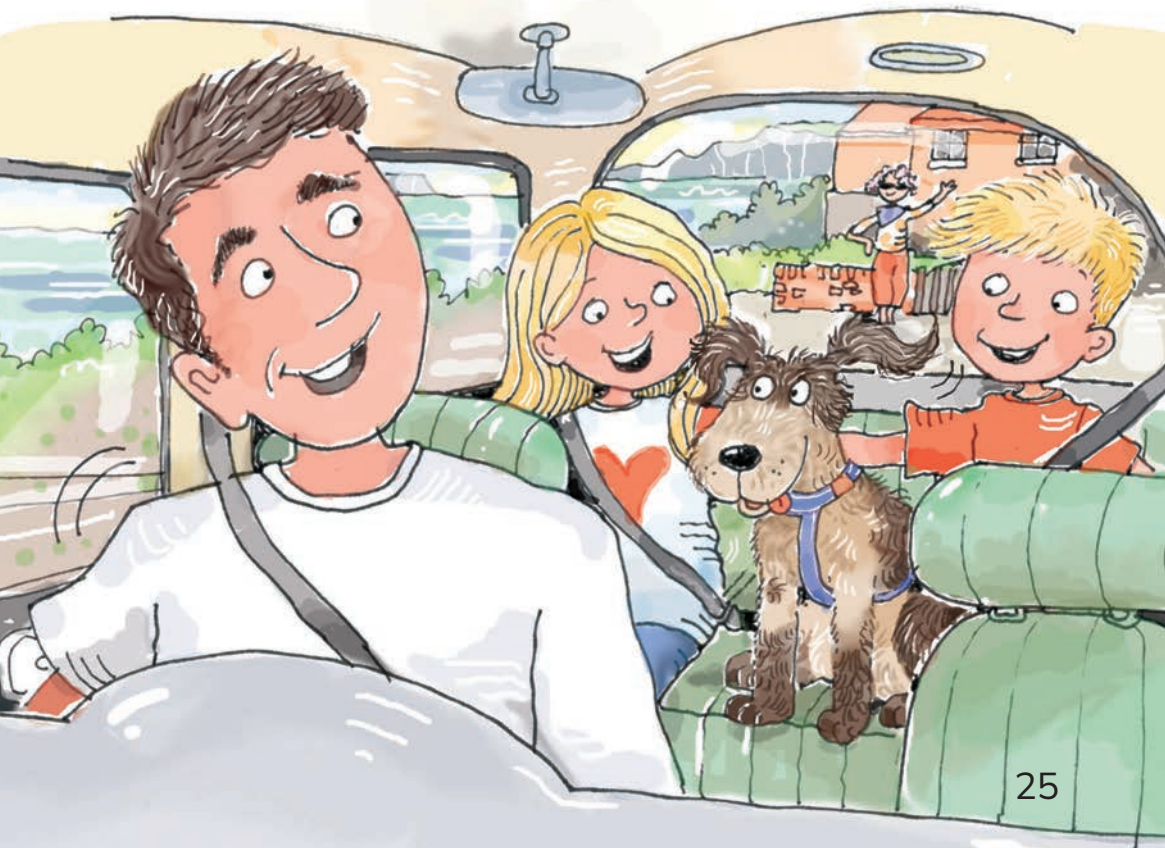
Sa moe Fudge a o ti'eti'e atu i le fale Dad ma le masaga. Sa matua lelei lava lana amio.

"E fiafia Nana e vaai Fudge ma oulua pe a 'ou alu i le isi a'u malaga", o le tala lea a Dad.

"O lona uiga e mafai ona tatou vaetamaina Fudge ma avea ma ona aiga tumau faavavau?" o le fesili lea a Keysha.

"E maumau lava", o le tala lea a Dad. "Ma e mafai lava ona tatou tausia isi meaola i soo se taimi ou te lē malaga ai."

"Yay!" o le fe'ei lea a le masaga. "Ua tatou maua Fudge e faavavau!"

Mea Moni mo Tausiaina o Meaola ma Faata'ita'iga

- O le tele o meaola e omai mai le nofoaga a le SPCA e mana'omia le tausiga faaopoopo ma le taimi a'o le'i sauni mo le vaetamaina. Atonu e laiti tele latou pe nini'i foi mo le vaetamaina, faato'a tau malolosi mai i ma'i poo ta'otoga, faagāsolo polokalame faamalolosi ma a'oa'oga, ia pe na o le su'eina foi o se nofoaga o meaola e tele ai le popole ma le fefefe e tu'u ai.
- E saunia e aiga tausī fale le tumau mo meaola a le SPCA ina ia maua ai lea tausiga.
- O aiga tausī meaola e lē gata e fesoasoani i meaola latou te avea i totonu o latou fale, ae e fesoasoani foi i isi meaola, e ala i le faasa'olotoina o avanoa i nofoaga tutotonu a le SPCA ina ia mafai ai e le SPCA ona lavea'iina le tele o meaola o loo mana'omia le lavea'i.
- E avatu e le SPCA i aiga tausī meaola meaai, mea e momoe ai, meata'alo, vaila'au ma isi mea uma latou te mana'omia auā le saogalemu o a latou meaola, fiafia ma nonofo lelei a'o nonofo ai i ō latou fale.
- A faapea loa ua ato'atoa le malolosi ma ua lava sauni mo a latou fale tumau faavavau, ona faaopoopoina lea o a latou faamaumauga vaetamaina i luga o le upegatafa'ilagi a le SPCA.
- Afai e le mafai ona e vaetamaina se meaola, o le tausīaina o se auala sili lea e fesoasoani ai i le SPCA ma meaola o loo latou tausīa. Afai o oe ma lou aiga e fia avea ma SPCA Foster Whānau, faamolemole asiasi i le SPCA. NZ e su'e atili.

Asiasi le [spca. nz/kids](https://www.spca.nz/kids) e a'oa'o atili ai e uiga i le SPCA ma tausiga mo meaola

